Europees Parlement
2019-2024

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2022/2188(INI)

19.7.2023

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

aan de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie internationale handel

inzake het verslag over de uitvoering van de handels- en samenwerkingsovereenkomst EU-VK
(2022/2188(INI))

Rapporteur voor advies (*): Dragoş Pîslaru

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het Reglement

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie internationale handel, als bevoegde commissies, onderstaande suggesties in hun ontwerpresolutie op te nemen:

– gezien de Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds[1],

– gezien het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie[2],

– gezien het verslag van de Europese Commissie van 24 maart 2022 over de uitvoering en toepassing van de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland 1 januari – 31 december 2021 (COM(2022)0126),

– gezien het verslag van de Europese Commissie van 15 maart 2023 over de uitvoering en toepassing van de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland 1 januari – 31 december 2022 (COM(2023)0118),

– gezien het Europees Verdrag voor de rechten van de mens,

– gezien het Europees Sociaal Handvest,

– gezien de verdragen en protocollen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), met name de fundamentele instrumenten van de IAO,

– gezien de gezamenlijke verklaring van 24 maart 2023 van de Britse minister van Buitenlandse Zaken en vicevoorzitter Šefčovič van de Europese Commissie over de resultaten van de tiende vergadering van het bij het terugtrekkingsakkoord opgerichte Gemengd Comité en de tweede bijeenkomst van de in het kader van de handels- en samenwerkingsovereenkomst opgerichte Partnerschapsraad,

A. overwegende dat de handel en samenwerking tussen de EU en het VK sinds 1 januari 2021 worden geregeld door de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK; overwegende dat het institutionele kader van de handels- en samenwerkingsovereenkomst in 2022 is voltooid en volledig operationeel is geworden;

B. overwegende dat de handels- en samenwerkingsovereenkomst voorziet in coördinatie van de sociale zekerheid ter bescherming van de socialezekerheidsrechten van personen die na 1 januari 2021 verhuizen van de EU naar het VK; overwegende dat de overeenkomst met het oog op eerlijke mededinging ook zorgt voor een gelijk

[1] PB L 149 van 30.4.2021, blz. 10.
[2] PB C 384I van 12.11.2019, blz. 1.

speelveld door de handhaving van een hoog niveau van bescherming op een aantal gebieden, zoals sociale en arbeidsrechten, en met bindende handhavings- en geschillenbeslechtingsmechanismen waarmee naleving van de regels wordt gewaarborgd;

C. overwegende dat de grondrechten om zich te organiseren, collectief te onderhandelen en collectieve actie te voeren zijn verankerd in het internationaal recht en onlosmakelijk verbonden zijn met de veiligstelling van duurzame ontwikkeling en een gelijk speelveld, zoals vastgelegd in de handels- en samenwerkingsovereenkomst;

D. overwegende dat de handels- en samenwerkingsovereenkomst een hoofdstuk over kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) bevat, waarin de noodzaak wordt erkend van een open en veilige markt voor bedrijven, met inbegrip van kmo's, en dat er in de overeenkomst naar wordt gestreefd rekening te houden met de behoeften van kmo's bij het uitvoeringsproces, zodat zij de overeenkomst in hun voordeel kunnen gebruiken;

1. benadrukt het belang van een sterke betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld in de EU en het VK, met inbegrip van werkgeversorganisaties en vakbonden, alsook ngo's, bij de uitvoering van de handels- en samenwerkingsovereenkomst overeenkomstig de artikelen 13 en 14; neemt in dit verband kennis van de vergaderingen van de relevante interne adviesgroep van de EU en is ingenomen met de eerste bijeenkomst van het Forum voor het maatschappelijk middenveld in oktober 2022; benadrukt hoe belangrijk het is deze dialoog en samenwerking voort te zetten;

2. stelt met tevredenheid vast dat de uitvoering van het protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid in het kader van de handels- en samenwerkingsovereenkomst tot dusver geen problemen heeft opgeleverd en dat er in 2021 en 2022 geen structurele problemen zijn vastgesteld; benadrukt evenwel het belang van een dynamisch protocol, dat in overeenstemming is met de herzieningen van de verordeningen inzake de coördinatie van de sociale zekerheid;

3. merkt op dat het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid in 2021 wijzigingen van de bijlagen van het protocol heeft goedgekeurd om te bevestigen dat de lidstaten blijven toestaan dat gedetacheerde werknemers naar of uit het VK onder specifieke voorwaarden onder de socialezekerheidswetgeving van de zendstaat vallen; stelt voorts vast dat er in 2022 voorbereidingen zijn getroffen voor de uitvoering van de financiële bepalingen betreffende de vergoeding van de kosten van prestaties bij ziekte die door een andere dan de bevoegde staat worden verstrekt;

4. is ingenomen dat het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid besluit 01/2023 heeft vastgesteld tot goedkeuring van de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid (EESSI) uit hoofde van de handels- en samenwerkingsovereenkomst[3] in het kader van het protocol, en van mening is dat de desbetreffende delen van de besluiten en aanbevelingen van de Administratieve Commissie voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels toepasselijk moeten worden gemaakt in het kader van het protocol aan de hand van

[3] Provisional Agenda of the Third Specialised Committee on Social Security Coordination, Londen, juni 2023.

een aanbeveling van het Gespecialiseerd Comité[3]; herhaalt zijn oproep aan de lidstaten om ervoor te zorgen dat de EESSI zo spoedig mogelijk volledig operationeel wordt en om gebruik te maken van de mogelijkheden die de bestaande EU-fondsen bieden om de EESSI volledig ten uitvoer te leggen en het openbaar bestuur verder te digitaliseren;

5. herinnert eraan dat het economisch partnerschap tussen beide partijen krachtens de handels- en samenwerkingsovereenkomst moet stoelen op een gelijk speelveld voor open en eerlijke mededinging, en dat handel en investeringen krachtens de overeenkomst moeten gebeuren op een wijze die bevorderlijk is voor duurzame ontwikkeling, inclusief economische en sociale ontwikkeling en milieubescherming; merkt op dat beide partijen zich er uit hoofde van artikel 355 toe hebben verbonden hun respectieve normen binnen de onder titel XI vallende gebieden te handhaven en te verbeteren;

6. drukt zijn bezorgdheid uit de over recente ontwikkelingen die de bepalingen inzake een gelijk speelveld van de handels- en samenwerkingsovereenkomst op arbeids- en sociaal gebied kunnen ondermijnen; betreurt in dit verband ten zeerste de intrekking in juli 2022 van het verbod voor uitzendbureaus om tijdelijk personeel ter beschikking te stellen ter vervanging van werknemers die aan een vakbondsactie deelnemen, wat het recht van werknemers om collectief actie te voeren, met inbegrip van het stakingsrecht, ondermijnt; verzoekt de regering van het VK de nodige maatregelen te nemen om de in de artikelen van de handels- en samenwerkingsovereenkomst uiteengezette beginselen van een gelijk speelveld te handhaven;

7. wijst eveneens op bepaalde zorgwekkende wetgevingsontwikkelingen in het VK die zijn voorgesteld maar nog niet zijn aangenomen, zoals het wetsvoorstel inzake overgenomen Unierecht, het wetsvoorstel inzake minimumdienstniveaus bij stakingen en het wetsvoorstel inzake gegevensbescherming en digitale informatie; benadrukt dat deze voorstellen, indien zij worden aangenomen, ernstige gevolgen kunnen hebben voor de grondrechten van werknemers, met name het recht op vrijheid van vereniging, het recht zich te organiseren, en het recht op collectieve onderhandelingen en collectieve actie, inclusief staking, en de verbintenissen van het VK in het kader van de handels- en samenwerkingsovereenkomst kunnen ondermijnen; is in dit verband ingenomen met het besluit van de Britse regering om het wetsvoorstel inzake de verklaring van de grondrechten te laten vallen;

8. herinnert eraan dat het voor de handhaving van een gelijk speelveld en met het oog op duurzame ontwikkeling van essentieel belang is dat de rechten van werknemers worden beschermd, zoals uiteengezet in onder meer de artikelen 355, 386, 387, 399 en 524 van de handels- en samenwerkingsovereenkomst; verzoekt de Commissie de ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend te volgen en alle beschikbare middelen aan te wenden om de problemen voor de toepassing van hoofdstuk 6 van titel XI die zouden kunnen rijzen als gevolg van de goedkeuring van deze voorstellen aan te pakken, onder meer middels overleg binnen de Partnerschapsraad en gespecialiseerde comités, raadpleging van de interne adviesgroep van de EU, en indien nodig met behulp van de in artikel 389 voorziene mechanismen voor geschillenbeslechting;

9. merkt op dat de regering van het VK in juni 2021 heeft aangekondigd een centrale

handhavingsinstantie voor arbeidsrechten te willen oprichten, die op gecentraliseerde toezicht zou houden op de Britse arbeidswetgeving[4], met als doel de coördinatie en doeltreffendheid van de bestaande organen te verbeteren en de handhaving van arbeidsrechten uit te breiden tot nieuwe gebieden; merkt echter op dat er tot dusver geen verdere vorderingen zijn gemaakt met betrekking tot dit voornemen; verzoekt de Commissie om conform de bepalingen van de handels- en samenwerkingsovereenkomst nauwlettend toezicht te blijven houden op de handhaving van de relevante arbeids- en sociale normen en op alle ontwikkelingen op dit vlak, en haar inspanningen met de regering van het VK voort te zetten om ervoor te zorgen dat de handels- en samenwerkingsovereenkomst volledig wordt nageleefd;

10. betreurt ten zeerste dat het VK in 2021 op discriminerende wijze heeft gehandeld ten aanzien van werknemers uit vijf EU-lidstaten door zich te verzetten tegen een verlaging van de kosten voor visa voor langdurige werkverblijven; betreurt voorts dat het VK vervolgens heeft afgezien van artikel 18, lid 2, van het Europees Sociaal Handvest en beklaagt de daaruit voortvloeiende afschaffing van de verlaging van werkgerelateerde visumleges voor alle EU-burgers met ingang van februari 2022; verzoekt de Commissie alle nodige maatregelen in dit verband te nemen en deze kwestie aan de orde te blijven stellen tijdens de vergaderingen van de Partnerschapsraad en het Gespecialiseerd Handelscomité voor een gelijk speelveld voor open en eerlijke mededinging en duurzame ontwikkeling;

11. verzoekt de EU en het VK mogelijkheden te verkennen voor verdere samenwerking en uitwisseling van beste praktijken op het gebied van werkgelegenheid en sociale bescherming; erkent het potentieel dat wederzijdse samenwerking heeft om de uitvoering en handhaving van het werkgelegenheidsbeleid te verbeteren en te zorgen voor eerlijke concurrentie en groei voor bedrijven en werknemers in zowel de EU als het VK.

[4] Britse ministerie van Bedrijven, Energie en Industriële Strategie: Establishing a new single enforcement body for employment rights, 2021.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Artikel 58 – Gezamenlijke commissieprocedure Datum bekendmaking	15.12.2022
Datum goedkeuring	18.7.2023
Uitslag eindstemming	+: 34 –: 1 0: 5
Bij de eindstemming aanwezige leden	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Chiara Gemma, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Katrin Langensiepen, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Elżbieta Rafalska, Daniela Rondinelli, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mounir Satouri, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Alex Agius Saliba, Carmen Avram, Gheorghe Falcă, Aurore Lalucq, Evelyn Regner
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Andrey Novakov, Carina Ohlsson, Helmut Scholz, Ralf Seekatz

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

34	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Gheorghe Falcă, Cindy Franssen, Andrey Novakov, Ralf Seekatz, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru
S&D	Alex Agius Saliba, Marc Angel, Carmen Avram, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Aurore Lalucq, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Daniela Rondinelli
The Left	Helmut Scholz, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

1	-
ID	Dominique Bilde

5	0
ECR	Chiara Gemma, Elżbieta Rafalska, Pirkko Ruohonen-Lerner
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding